

Kamrat Bladet

Nr 1
2019

En informationstidning för Flottiljområdets Kamrat- och Veteranförening

Flyget
i Mickedala
75 år

Jubileumsnummer

Militärhögskolan
Halmstad 20 år

KamratBladet

*En informationstidning
för Flottiljområdets Kamrat-
och Veteranförening*

Tidningen utsänds till alla medlemmar i kamratföreningen liksom till vissa andra kontakter i Halmstad garnison. Dessutom går tidningen ut till Flygvapnets kamratföreningar.

Utöver information om kamratföreningsverksamheten samt om det historiska F 14 innehåller tidningen orienteringar om den dagliga tjänsten och verksamheten vid FMTS och MHS H. Bidrag från läsekretsen – text såväl som bilder – är mycket välkomna. Skicka gärna in dina bidrag via e-post.

Artikelförfattarnas åsikter sammanfaller inte alltid med kamratföreningens eller FMTS eller MHS H uppfattning.

Ansvarig utgivare

Hans Hansson

Redaktionskommitté

Thomas Ericsson, Stefan Gustafsson, Charlotte Pettersson, Patrik Rydell och Christian Lövgren

Adress

KamratBladet, Box 516
301 80 Halmstad

E-post

info@fkvf.se

Hemsida

www.fkvf.se

Telefon Kamratföreningen

Hans Hansson, tel 072-210 44 33

Externupplysning

FMTS och MHS H
Tel 035-266 20 00

Tryck

Kontorstryck
Halmstad 2019

Flottiljområdets Kamrat- och Veteranförening

Föreningen bildades 1972 som F 14 Kamratförening och har idag cirka 140 medlemmar. Föreningen ska främja kamratskap och samhörighet mellan förbanden som verkar och har verkat inom Flottiljområdet i Halmstad. Föreningen ska även stötta FMTS i veteranfrågor. Föreningen ingår i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) och även i Flygvapnets kamratföreningars samverkansgrupp. Föreningens årsmöte genomförs i början av mars varje år. Årsavgiften är 150 kr och föreningens Pg är 28 99 50-8.

Bli medlem nu, om du idag tjänstgör inom Försvarmakten, eller har tjänstgjort och nu är veteran eller om du har ett flyghistoriskt intresse av verksamheten inom Flottiljområdet.

Anmäl Dig till via e-post eller ring ordförande Hans Hansson, 072-210 44 33, om du har någon fråga om föreningen. Vi behöver ditt namn, personnummer (för inpassering), mobil, postadress samt din e-postadress. Du kan även gå in på vår hemsida www.fkvf.se

Kamratföreningens styrelse

<i>Föreningsordförande</i>	Hans Hansson
<i>Sekreterare</i>	Kenneth Narstam
<i>Kassör</i>	Per Olin
<i>Ledamöter</i>	Thomas Ericsson, Patrik Rydell, Jan Hjelm, Stefan Nordgren, Reino Paakkonen

Försvarmaktens tekniska skola

C FMTS

Öv Annelie Vesterholm

Förbandsförvaltare

Stefan Nordgren

Militärhögskolan Halmstad

C MHS H

Öv Anders Stach

Skolförvaltare

Patrik Rydell

Ordföranden har ordet

”Just nu slipas det och filas i den civila hangaren på andra sidan flygfältet från FMTS. Detta projekt tar en stor del av styrelsens och ett antal medlemmars tid i anspråk.”

I år är det inte ett vanligt verksamhetsår i kamratföreningen. När vi tittar tillbaka i historien, kan vi konstatera att det funnits militär verksamhet på Flottiljområdet sedan 1944. Det innebär att vi i år firar 75 år av militärverksamhet på Mickedalasidan av Galgberget. Dessutom firar Militärhögskolan Halmstad 20 års jubileum i år.

Vi kommer därför i detta utökade nummer att spegla ett antal historiska händelser som hänt över de 75 åren samtidigt som vi behåller tidningens ordinarie innehåll. Vi kan inte, och har inte ambitionen att återge allt som hänt, utan det blir ett antal nedslag, roliga incidenter och annat som hänt i verksamheten under dessa 75 år.

Den 1 juli 1944 sattes Kunglig Hallands Flygflottilj upp och verkade mellan 1944–1961 då nedläggningsbeslutet var ett faktum. Flyget försvann från Halmstad, men kvar blev F14 Kungliga Hallands Flygkår omfattande ett antal centrala skolor för teknisk utbildning samt signalutbildning. Mellan 1957–67 hade flygkåren även ansvar för en Flygvapnets musikkår Halmstad som döptes om till Militär-musiken Halmstad 1967 och verkade fram till 1971.

Nästa omvandling skedde 1972 då F14 Kungliga Hallands flygkår blev F14 Flygvapnets Halmstadsskolor.

Flygvapnets Halmstadsskolor verkade mellan 1972–1998 och innehöll de flesta centrala skolorna i Flygvapnet. Här fanns FTS, FFS, FSS, FMTS, BBS, FOHS, U/S-komp, TUBas och LI FV PRIMUS.

Nästa gång området bytte skepnad var 1999 då Flygvapnets Halmstadsskolor blev Försvarsmaktens Halmstadsskolor. Det skedde en del omdöpnings av skolorna. Nu fanns FTS, IT-skolan, VädS, FF, BasUhs och ett antal andra mindre enheter från andra förband inne på flottiljområdet. Samtidigt lades de försvarsgrensvisa Officershögskolorna ned och det bildades 3 Militärhögskolor, varav FOHS gick upp i

Militärhögskolan Halmstad (MHS-H). Nu blandades elever från alla vapenslag på de tre militärhögskolorna.

Nästa större förändring sker i samband med Försvarsbeslutet 2004 då 25 förband lades ned i landet. Armens Tekniska Skola slogs samman med Försvarsmaktens Halmstadsskolor och bildade 2005 Försvarsmaktens Tekniska Skola (FMTS) i Halmstad. Kvar på området fanns även Militärhögskolan Halmstad.

I skrivande stund är nästa större förändring på gång då FMTS får ansvar för de tekniska verkstäderna som finns runt om i landet.

I kamratföreningen jobbar vi vidare med vårt A32 projekt Team A32 Lansén. Just nu slipas det och filas i den civila hangaren på andra sidan flygfältet från FMTS. Detta projekt tar en stor del av styrelsens och ett antal medlemmars tid i anspråk. Det innebär att vi avvaktar med andra projekt i utvecklingen av kamratföreningen tills vi rott i land Team A32 Lansén-projektet.

Vi försöker hela tiden hålla vår hemsida uppdaterad, och detta är föreningens informationskanal ut till medlemmarna tillsammans med utskick av e-post. Världen runt oss digitaliseras i rasande takt, och även vi som ideell förening måste hänga med i utvecklingen.

Vi hoppas ni uppskattar att tidningen, som numera kommer i färg och denna gång är lite utökad.

Jag vill önska er alla en trevlig läsning och en skön sommar.

Hans Hansson
Ordförande

Halmstad garnison

– tillsammans blir vi starkare

Vad innebär Försvarens tillväxt och kravet på ökad militär förmåga för Halmstad garnison? Den frågan är berättigad att ställa. Vet omgivningen om vad som händer i garnisonen nu och vad som är tänkt att hända framgent?

Jag bedömer att det är väldigt få utanför garnisonen som har en aning om och förståelse för allt det som nu händer. Därför är en möjlighet som denna, att få skriva en artikel i ämnet i er tidning, väldigt viktig för mig. Jag är säker på att sakta men säkert sprids kunskapen som ringarna på vattnet och omgivningen får mer förståelse för vad som händer. Lyckas vi inte i detta så kan det hämma den utveckling som vi nu ser i Halmstad garnison.

Förbanden i form av Lv 6, FMTS och MHS H, och de så kallade "sattelliterna" (utlokaliserade delar av andra förband), i garnisonen är desamma. Men det som förbanden gör och vad förbanden inriktas mot att göra framgent är delvis annorlunda än för bara något år eller några år sedan. Alla förband och verksamheter i garnisonen kommer nu att växa.

Till en början har vi redan nu Försvarens största utbildningsverksamhet på en och samma plats, främst vid FMTS och MHS H, men den kommer att öka än mer i framtiden. Försvarens är i skriande behov av fler yrkes- och reservofficerare, det vill säga både kontinuerligt och tidvis tjänstgörande. En förutsättning för tillväxt där är en växande militär grundutbildning för rekryter, vägen in i Försvarens, något som vi också bedriver vid Lv 6 och FMTS.

Vi är samtidigt i stort behov av teknisk kompetens vid våra krigsforband och produktionsplattform-

Garnisonschef öv Anders Svensson

”Till en början har vi redan nu Försvarens största utbildningsverksamhet på en och samma plats, främst vid FMTS och MHS H, men den kommer att öka än mer i framtiden.”

mar. Allt detta sammantaget gör att elevvolymerna i en redan nu fylld kostym måste öka, och göra det snabbt.

Det andra är det som händer vid våra krigsforband. Vid Luftvärnsregementet ska i stort sett all materiel omsättas för att bygga upp en helt ny förmåga inom luftvärnet, och med det sagt, en ytterst viktig

och ny förmåga inom svenskt luftförsvaret.

Första tekniska bataljon vid FMTS inriktas med stor sannolikhet mot ett modifierat förband som på den operativa nivån ska kunna understödja markstridsförbanden. Det innebär inte bara en organisatorisk och materiell förändring, utan en förändring som berör allt i krigsforbanden. Vi ser också att mängden krigsforband som utbildas, tränas och vidmakthålls i garnisonen troligen kommer att öka i den nära framtiden.

Det tredje är hur Försvarens nya ledning och styrning inom ramen för ett starkare försvar påverkar garnisonen. Det är redan mycket påtagligt. FMTS övertog den 1 januari 2019 ansvaret fullt ut för alla markverkstäderna i Försvarens. En verksamhetsövergång som påverkar mycket personal men även ledning och styrning av den tekniska tjänsten samt processer för vidmakthållande av arméns materiel i krigsforbanden.

Vid samma tidpunkt fick samtliga garnisonschefer utökat ansvar och mandat att inom respektive garnison leda och samordna logistik, teknik- och förnödenhetsförsörjning, mobilisering, säkerhetstjänst, miljö, infrastruktur med mera. Det innebär att det som tidigare återfanns i FMLOG regi lokalt, till exempel våra serviceförråd, nu överförs till garnisonerna där det istället bildats en Logistikenheter (LogE).

Försvarshälsan återfördes även till garnisonerna den 1 juli 2018. Nästa steg är att överse hur man utifrån ett garnisonsperspektiv kan lösa de nya uppgifter som nu är garnisonschefens ansvar. Målbilden är att från 1 januari 2020 införa en garnisonsenhet som kan stödja garnisonschefen i detta.

För det fjärde. Just nu pågår ett omfattande arbete för att definiera hur garnisonerna ska fungera i händelse av kris och krig då krigsförbanden har aktiverats och mobiliserats. Vad ska garnisonerna ansvara för i detta läge? Med nationellt försvar i fokus innebär det troligen att mycket verksamhet kommer att fortgå vid garnisonens förband och inte minst det som kan inrymmas i begreppet totalförsvarssamverkan. Denna samverkan kommer att vara en självklar del av uppgifterna som

ska lösas i kris och krig, vilket måste förberedas och planeras i fred, och blir därför återigen en naturlig och mycket viktig uppgift i vår vardag.

Lösningen organisatoriskt torde vara att såsom garnisonen ska verka i kris och krig bör den också organiseras i det vardagliga arbetet i fred.

"Försvarsmakten i Halmstad. Tillsammans blir vi starkare."

Precis som nämndes i inledningen görs allt detta för att skapa förutsättningar för tillväxt och öka vår militära förmåga. Metoden är att utvidga och utveckla verksamheten

i de garnisoner där möjligheterna finns, samt att inom ramen för ledningsmetoden uppdragstaktik övergå från centraliserad ledning till en mer decentraliserad ledning.

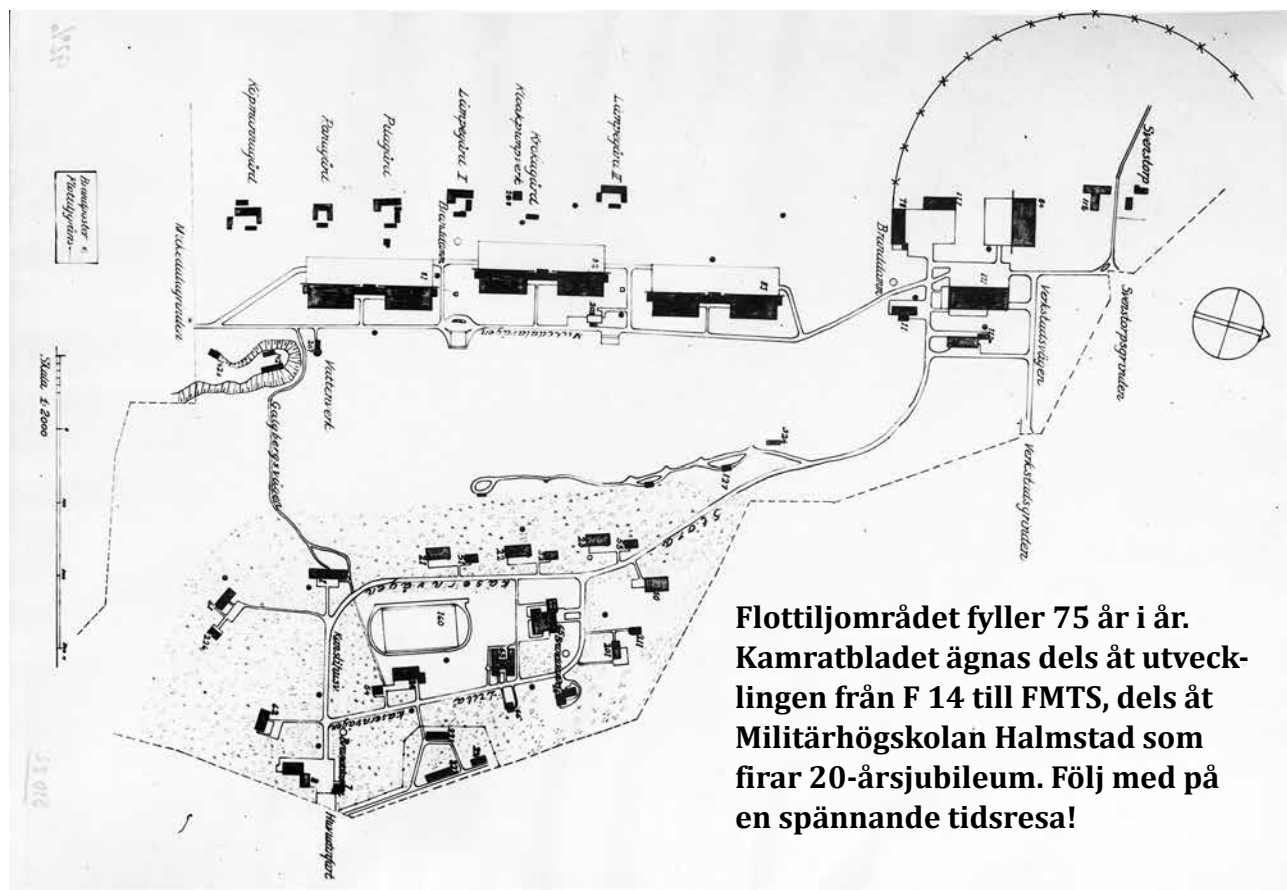
Halmstad garnison har fantastiska möjligheter med en stor bredd i verksamheten, professionella och duktiga medarbetare, utbildningsanordningar, infrastruktur och skjutfält i toppklass. Samt inte minst viktigt – vi verkar på en mycket attraktiv plats i Sverige. Allt detta sammantaget gör att vi står starka i tillväxten och framtiden!

Försvarsmakten i Halmstad. Tillsammans blir vi starkare.

Anders Svensson

C Halmstad garnison/C Lv 6

Flottiljområdet förr och nu

Flottiljområdet fyller 75 år i år. Kamratbladet ägnas dels åt utvecklingen från F 14 till FMTS, dels åt Militärhögskolan Halmstad som firar 20-årsjubileum. Följ med på en spännande tidsresa!

Blivande C F14 Christian Nilsson har landat på Halmstads flygplats.

Flyget i Mickedala 75 år

I sommar har det gått 75 år sedan F 14 startade sin verksamhet i Halmstad. Flygflottiljen är nedlagd men den militära verksamheten fortsätter. Jan Hjelm berättar om utvecklingen från 1944 till våra dagar.

Kungliga Hallands Flygflottilj F14, 1944–1961

Genom försvarsbeslutet 1942, vilken antogs av riksdagen den 17 juni 1942, angav Flygvapnet att nio nya flygflottiljer skulle sättas upp mellan åren 1942–1947. En av de nio nya flottiljerna var Hallands flygflottilj, vilken skulle organiseras som en lätt bombflygflottilj och ingå i Andra flygeskadern (E 2), vilken var en bombeskader.

Flottiljen startade sin verksamhet som en depå den 1 juni 1944, då flottiljens första chef överstelöjtnant Christian Nilsson anlände till Halmstad efter en soloflygning från Barkarby. Den 1 maj 1945 inleddes flygverksamheten i Halmstad med en flygdivision. Den 2 juli 1945 invigdes flottiljen officiellt. Den 1 oktober 1945 tillkom flottiljens andra division. Flottiljens tredje division tillkom två år senare, den 3 maj 1947.

Flottiljen blev först inom Flygvapnet att beväpnas med bombflygplanet B 18B, flottiljens samtliga flygdivisioner beväpnades med detta plan.

Den 6 februari 1946 havererade hela flottiljens 1. divisionen med sina åtta B 18-flygplan i en snö-

storm. Haveriet inträffade under en förflyttning till Norrland. Sju flygplan nödländade, medan ett plan, Röd Niklas (18180) försvann helt. Röd David (18172) gick genom isen vid bärgningsförsök och återfanns inte förrän 1979, då flygplanet även bärgades från havsbotten utanför

B 18B, F 14:s första flygplanstyp.

Härnösands hamn där det legat i 33 år. Restaureringen genomfördes av frivilliga flyghistoriker, och finns att beskåda på Flygvapenmuseum.

Flottiljens första chef, överste Christian Nilsson, blev 1953 brigadgeneral i det etiopiska flygvapnet.

I väntan på att flottiljen skulle tillföras A 32A Lansen ombeväpnades flottiljen 1953 med J 28B Vampire. Efter att flottiljen ombeväpnats från B 18B till J 28B Vampire överfördes flottiljen till Första flygeskadern (E1). Vid denna tidpunkt hade flottiljen ombildats från en bombflottilj till en attackflottilj. Hösten 1957 började flottiljen att tillföras A 32A Lansen, och en omskolning av flygförare påbörjades, vilken var färdig i början av 1958.

Inför försvarsbeslutet 1958 föreslog regeringen för riksdagen att två flygflottiljer skulle avvecklas, Svea flygflottilj (F 8) och Hallands flygflottilj (F 14). Bakgrunden var att skapa ett ekonomiskt utrymme för modernisering av de kvarvarande delarna av Flygvapnet, bland annat genom införandet av flygplanen Saab 32 Lansen och Saab 35 Draken. Det innebar en satsning på kvalitet framför kvantitet, något som hela försvaret genomgick vid denna tidpunkt.

Hallands flygflottilj ansågs illa placerad, då den låg nära Länssjukhuset i Halmstad. De moderna flygplanen vilka krävde längre rullbanor, skapade buller och vibrationsproblem som störde staden. I december 1958 antog riksdagen en propositionen, vilken gällande Hallands flygflottilj bara beslutade att flygflottiljen skulle avvecklas som tidigast budgetåret 1961/1962.

Inför 1959 års riksdag föreslog regeringen, efter förslag från chefen för flygvapnet, att Hälsinge flygflottilj (F 15) skulle överta rollen som attackflygflottilj. Som ersättning till Halmstad föreslog chefen för flygvapnet att de ingående skolorna i Flygvapnets centrala skolor (FCS) skulle förläggas till Halmstad.

Vidare föreslogs att de två flygflottiljerna, F 8 och F 14, framöver skulle utgöras av två flygkårer. Flygkåren i Halmstad, vilken antog namnet Hallands flygkår, skulle orga-

B 18 med glad mekaniker på förarplats.

Betongbana 01-19 anläggs 1951 inför övergången till reaflyg.

J 28B Vampire ersätter B 18 1953. F 14 är nu attackflottilj och J 28:an döps om till A 28B.

niseras som ett nytt markskoleförband, för att möta de ökade kraven på bas- och underhållstjänst.

Hösten 1959 påbörjade flottiljen att överföra sina flygplan till Söderhamn, och den 29 april 1961 lämnade det sista flygplanet Halmstad. Den 10 augusti 1961 avtackades den kvarvarande personalen av eskaderchefen general Björn Bjuggren samt flottiljchefen överste Bo Lindgren. Den 30 september 1961 avvecklades flygflottiljen tillsammans med den sista flygdivisionen officiellt.

Kunglig Hallands Flygkår F14, 1961–1972

Även om Hallands flygflottilj officiellt avvecklades den 30 september 1961, kom Hallands flygkår att påbörja sin verksamhet under sommaren 1961. Det genom att överste Folke Ripa tillträdde den 14 augusti 1961 som flygkårens första chef. Överste Ripa kom närmast från en befattning som chef för Flygvapnets centrala skolor (FCS) i Västerås.

Den 1 oktober 1960 var Flygvapnets trupputbildningsskola (FTUS) omlokaliserad till Halmstad. I Halmstad omorganiserades skolan som

Hösten 1957 får F 14 ett "riktigt" attackflygplan, A 32 Lansen.

Flygvapnets markstridsskola (FMS). Den 1 oktober 1961 tillkom även Flygvapnets signalskola (FSS) och sommaren 1962 tillkom den sista skolan, Flygvapnets tekniska skola (FTS). Utöver de tre skolorna omfattade kåren vid denna tid en kårstab, ett specialkompani och en musikkår.

Försvarets fredsorganisationsutredning (FFU) tillsattes i februari 1967. FFU hade i uppdrag att utreda lämpliga strukturförändringar

i krigsmaktens fredsorganisation. Bland annat gjordes en översyn av Flygvapnets skolorganisation, där FFU kom fram till att det saknades väsentliga bitar i Halmstad för att kunna bedriva en rationell utbildning, eftersom de tre ingående skolorna inte hade någon direkt koppling till varandra. Det vill säga ingen av de eleverna som började sin utbildning på en skola, slutförde den på en av de andra.

Två A 32 uppställda på hangarplattan.

När utredningen var färdig och överlämnad till regering och riksdag, kom beskedet att Roslagens flygkår (F 2) i Hågernäs, Svea flygkår (F 8) i Barkarby och Hallands flygkår (F 14) skulle avvecklas. Dessa tre flygkårer, vilka samtliga utbildade markförband till Flygvapnet, skulle ersättas med två nya skolförband. Flygvapnets Södertörnsskolor i Tullinge, för utbildning i huvudsakligen i stridslednings- och luftbevakningstjänst, och Flygvapnets Halmstadsskolor för utbildning i huvudsakligen i bastjänst.

Den 30 november 1972 avvecklades Hallands flygkår och skolorna överfördes till Flygvapnets Halmstadsskolor.

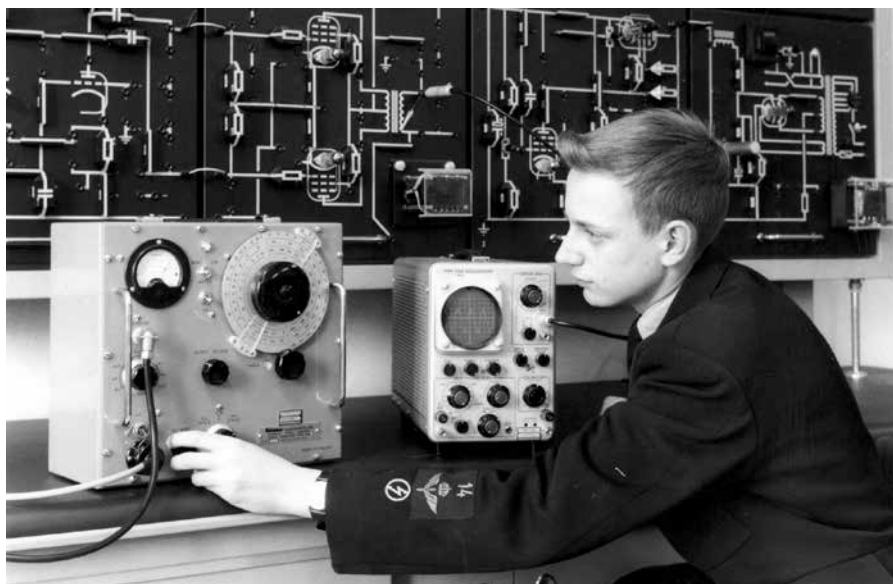
Flygvapnets Halmstadsskolor, 1972-1998

Den 1 december 1972 bildades Flygvapnets Halmstadsskolor (F 14), och ärvde sina traditioner från Hallands flygkår. Förutom att skolorna vid Hallands flygkår överfördes till det nya förbandet, tillkom även Flygvapnets bastjänstskola (FBS) från Svea flygkår (F 8). Den sammanslogs med Flygvapnets markstridsskola (FMS), och bildade Basbefälsskolan (BBS). Samtidigt skapades en ny skola, Flygvapnets flygmaterielskola (FFS).

Genom reformen Ny befälsordning avvecklades Flygvapnets kadett- och aspirantskola för marklinjen (KAS/M) vid Flygvapnets Södertörnsskolor. Istället inrättades i Halmstad en ny skola, Flygvapnets officershögskola (FOHS), för samtliga officerskategorier, vilken blev underställd chefen för Flygvapnets Halmstadsskolor.

Genom försvarsbeslutet 1982 beslutades om en avveckling Flygvapnets Södertörnsskolor. Avvecklingen skulle vara helt genomförd senast den 30 juni 1986. Södertörnsskolorna hade tillsammans med Halmstadsskolorna haft en central utbildningsroll för markförbanden i Flygvapnet. Att nu Södertörnsskolorna skulle avvecklas medförde att skolorna i Tullinge överfördes till Uppsala och Halmstad.

Till Halmstadsskolorna överfördes år 1985 Flygvapnets teletek-

En elev vid FSS mäter på Philipstrainern i bakgrunden.

Flygplantekniker i arbete vid svarven i FTS verkstad.

BBS-elever försvarar sig mot framryckande fiende.

stod i samma organisation. Genom försvarsbeslutet 2004 beslutades det att avveckla Försvarsmaktens Halmstadsskolor.

Försvarsmaktens Tekniska Skola FMTS, 2005-

Inför försvarsbeslutet 2004 ansåg regeringen att Försvarsmaktens utbildningssystem var både orationellt och kostnadsdrivande, då utbildning i teknisk tjänst genomfördes vid (FMHS) i Halmstad, Arméns tekniska skola (ATS) i Östersund och vid Örlogsskolorna (ÖS) i Karlskrona och Haninge/Berga.

Dessutom utbildades totalförsvarspålitiga vid utbildningsplattformarna, liksom vid Upplands Regemente och Flygvapnets Uppsalaskolor. I dess ställe ansåg regeringen att all teknisk utbildning skulle samlas till en ny skola, Försvarsmaktens Tekniska Skola (FMTS), lokaliserad till Halmstad garnison.

I Halmstad avvecklades och upplöstes Försvarsmaktens Halmstadsskolor (FMHS) den 31 december 2004. I dess ställe bildades den 1 januari 2005 FMTS genom att skolan återtog den tekniska utbildningen som tidigare hade förts vid ATS, FMHS och ÖS. Försvarsmaktens tekniska skola (FMTS) skulle enligt försvarsbeslutet vara helt inrättad senast den 31 december 2009.

Den 24 juni 2010 blev Försvarsmaktens tekniska skola det sista förbandet som genomförde sin utryckningsceremoni, genom att 59 värnpliktiga soldaterna ur 1. tekniska bataljonen muckade, inför att värnplikten blev vilande i Sverige.

Jan Hjelm

Ovan: Eltekniker instrueras i JA 37 Viggens elektroniksystem.

Till vänster: Skarvning av fiber vid Flygvapnets markteletekniska skola.

niska skola (FTTS). Skolan sammanslogs direkt med Flygvapnets flygmaterielskola (FFS) och bildade Flygvapnets markteletekniska skola.

År 1995 gjordes nästa större omorganisation vid skolan. Då sammanslogs Flygvapnets Sambands- och stabstjänstskola (FSS) med Flygvapnets markteletekniska skola (FMTS) och bildade Informations- teknologiskolan (ITS).

Försvarsmaktens Halmstadsskolor FMHS, 1999-2004

Efter försvarsbeslutet 1996 tillsatte regeringen en skolutredning, ledd av landshövding Gunnar Björk, om hur grundstrukturen i Försvarsmaktens utbildningsverksamhet kunde utvecklas. Utredningen kom fram till att förändra officersutbildningen, både till innehåll och rent fysisk placering i Sverige.

I utredningsrapporten föreslogs det bland annat att Flygvapnets Halmstadsskolor (F 14) skulle avvecklas och ersättas med Försvarsmaktens Halmstadsskolor (FMHS).

Förslaget antogs av riksdagen, och den 31 december 1998 avvecklades Flygvapnets Halmstadsskolor (F 14).

I dess ställe skapades den 1 januari 1999 Försvarsmaktens Halmstadsskolor (FMHS), vilket övertog traditioner och samordningsansvaret över de skolor som fanns inom Flygvapnets Halmstadsskolor.

Skolan var ett av få förband som inte organisatoriskt påverkades av försvarsbeslutet 2000, utan kvar-

JAS-utbildning med utländska elever vid FMTS.

Flygning med Lansen och sista flygningen med Gul Petter

Så går en dag än från vår tid och kommer icke mer, står det visst i psalmen. Tur är kanske det, men ibland önskar man att kunna bläddra bland de förgångna dagarna och välja ut några speciella som man skulle vilja återuppleva.

Det var naturligtvis en upplevelse att dra iväg med 32:an och bland annat gå igenom ljudvallen. Det var inte så vanligt på den tiden endast några år efter att Chuck Yeager som förste människa i världen hade "bangat". Lansen var ju i många avseenden en härlig flygmaskin att spaka. Den hade fin roderharmoni, en lättöverskådlig instrumentpanel och så luktade den så gott – i början i varje fall. En litet för svag och opålitlig motor drar ner helhetsbetyget, men den var för övrigt en härlig skapelse.

Vardagen på 3:e divisionen

Niklas Gul bestod mest av rutinövningar men kryddades ibland av

incidenter av olika kaliber. Så blev det till exempel när vi flög utmed östtyska kusten, i akt och mening att skrämma upp några Mig 17 eller i varje fall Mig 15. Men det var inte ofta det lyckades. Vi flög kanske för lågt. En gång så lågt att gruppfyran under en sväng slog vingen i vattnet, varvid cirka 1/4 av densamma blev kvar i "plurret". Resten av 32:an inklusive föraren återvände till Halmstad och landade säkert. Stabila grejor.

Vid övning i mörkerflygning tändes brandvarningslampan under start på bana 01 hos en pilot. Denne blev helt bländad av det kraftiga ljuset, men lyckades ändå svänga runt för att landa igen på bana 01. Tyvärr

satte han sig lite för tidigt i en märkegrav strax söder om Heagårdsvägen och rutschade in med resterna på banan, själv helt oskadd.

En annan förare fick motorstörningar under start bana 19, drog av och fortsatte över Heagårdsvägen mot samma märkegrav och med en oskadd pilot.

Så småningom infördes trafiksignaler på vägen – för säkerhets skull!

Jag nämnde tidigare att motorn Rolls Royce Avon (på svenska RM 5) inte var någon fullträff, vilket förorsakade oss en hel del spratt. Till exempel när vi sköt akan på Tönnersjöområdet så fick min rotechef motorstopp och tvingades hoppa tillsammans med sin navigatör. Det blev

min uppgift att leta reda på dem. Jag fann dem gående på en äng till synes helt oskadda i trakten av Stjärnarp.

Vid ett annat tillfälle såg jag en pilot som vid sin första ensamflygning kom in för landning på bana 01 utan fungerande motor. Det var bara att stiga av för honom, och kärnan fortsatte mot en brutal nedkomst i Nyårsåsen. Själv blev han också brutalt hanterad i samband med landningen på en klippa. När jag besökte honom på "sjukan" kunde jag konstatera att han påminde om svenska flaggan.

Vi gjorde lite nytta också. Under gruppflygning utanför Falkenberg ombads vi att söka efter en liten grabb som via luftmadrass drivit iväg mot Danmark. Vi fann honom efter en stunds letande och allt slutade lyckligt.

Hur planerades en flygdag?

Jo, så här kunde det gå till. En officer hade på radion hört hur man i Ryssland utförde dykbombfällning och ville prova taktiken hos oss. Vi skulle störtdyka med 30–40 graders dykvinkel (såg ut som 90 grader) mot målet, och ta upp i absolut sista stund. Vid försöket gick jag fyra i gruppen och valde att hänga med i dykningen trots att det såg synnerligen kritiskt ut. Först när min navigatör gallskrek "ta upp, ta upp" avbröt jag anfallet, medan de andra tre fortsatte ytterligare en kort sekund, och tog upp med kraftig överbelastning på samtliga som följde, och väldigt lite luft kvar till trädtopparna.

Så planlades det ibland efter principen går det så går det. Det hände spännande saker hela tiden så ovanstående var bra ett axplock från

livet med Lansen på divisionen där vi flesta trivdes och hade kul, medan andra ibland fick skaka galler efter alltför vidlyftiga övningar.

Niklas Gul Petter

Så slutligen några ord om vår stolthet Niklas GUL PETTER, som av en slump fick avsluta den flygoperativa delen av F 14:s historia. Vid en ceremoni 26 april 1961 gjorde dåvarande flottiljchefen B.G. Lindgren officiellt den sista landningen på flottiljen. Under tiden då detta pågick hade jag fått i uppdrag att hämta en officer på F 8 med en Lansen. När jag sent på eftermiddagen återvände till Halmstad hade alla lämnat basen, förutom räddningspersonal och TL. När jag för en tid sedan kollade i min flygdagbok, och senare i TL-journalen, kunde jag konstatera att flygplanet jag använde var just GUL PETTER, som just jag således fick göra den allra sista landningen med på flygflottiljen.

F 14:s dåtid och nutid

För min egen del hade jag bland annat velat tillbaka till tiden med Lansen på F14 1957–1961. Det var en omtumlande tid på ont och gott i mitt liv. Som nybliven 20-åring fick jag sätta mig i ett av världens modernaste och snabbaste stridsflygplan. Inte så mycket att reflektera över då, men på äldre dagar undrar man lite hur det stod till med omdömet. Först på senare tid har jag förstått att vi piloter var något slags försökskaniner i ett flygvapen i experimentstadiet. Men OK, det man inte dör av, härdas man av.

Ibland vill man se tillbaka på sina upplevelser med Lansen. Nu vill jag också se framåt, till den dag då Gul Petter återuppstår som ett monument över en viktig period i Halmstads historia. Detta tack vare ett uppoffrande arbete av alla de som arbetar och intresserar sig för projektet Team A32 Lansen på olika sätt.

Tack alla ni. Ni gör ett fantastiskt jobb, och lycka till med slutförandet!

Jan Magnusson

Jan Magnusson (till vänster) gjorde den allra sista landningen på F 14 under flottiljtiden. Flygplanet var Niklas Gul Petter.

Kamratföreningen har fått uppdraget att med ideella krafter renovera minnesflygplanet på Flottiljområdet. Tanken är att flygplanet i fortsättningen ska pryda infarten till Halmstads flygplats. Här får vi en lägesrapport från renoveringsarbetet.

Team A32 Lansen – en lägesredovisning

År 1994, lagom till F14:s 50-årsjubileum, satte man upp en av de sista flygande Lansen på ett betongfundament inne på F14:s område, Flottiljområdet.

Genom åren har flygplanet fått skador i form av till exempel rost och korrigering i plåtar.

FMTS har gett uppdraget att med ideella krafter genom FKVF (Flottiljområdets Kamrat och Veteranförening) renovera denna A32A Lansen, och, på FKVF:s förslag, flytta den till en ny pelare vid infarten (vid rondellen) till Halmstads flygplats och handelsområdet Flygstaden. Då kan allmänheten på ett enkelt sätt få del av denna klenod, som dessutom blir ett attraktivt minne av epoken då F14 var en flygande attackflottilj.

I maj 2018 bildades en projektgrupp bestående av Hans Hansson, Thomas Ericsson, Kenneth Narstam och Lennart Jonsson. Gruppen har senare utökats med vår kassör Per Olin.

Gruppen fastställde snabbt syftet med renoveringen. Planet skall hålla i minst 15–30 år efter uppsättning med enkelt underhåll i form av avtvättning cirka två gånger per år. Vidare fastslog projektet att följande fyra huvudområden måste lösas ut: lokal för att renovera flygplanet, reservdelar, ideell arbetskraft samt finansiering.

”Alla är jublande glada över projektet, som säkert kommer att bli ett fint blickfång.”

Tyvärr följde det inte med medel från Försvarmakten för att kunna genomföra renoveringen. Då föreningen saknar de finansiella muskler som behövs för ett sådant här projekt har vi sökt hjälp av olika samarbetspartners som är beredda

att stödja renoveringen av A32 Lansen.

Vi söker också stöd hos olika företag, vilket kan ske med en ekonomisk insats och/eller genom tjänster, och för detta får varje företag, som ett bevis på välvillighet, bland annat en inskription eller beskrivning av företaget inne i Halmstad City Airport alldeles i närheten av flygplanet.

Alla instanser hos såväl Halmstads kommun som politiker och Näringslivsbolaget har sagt ja, och alla överenskommelser och avtal är klara med kommunen. Alla är jublande glada över projektet, som säkert kommer att bli ett fint blickfång för alla de som passerar platsen (toppnotering 30 000 bilar en sommardag), och som även kommer att ge fin PR för Halmstad som stad. Platsen görs i ordning av Halmstads kommun med timerbelysning och ström med möjlighet att placera tork inne i flygplanet.

Flygplanet är nu förflyttat (Elia Express ställde upp med kranbil utan kostnad) och transporterad till Skyways hangar vid Flygplatsen. FKVF får disponera hangaren för renovering utan kostnad, och arbetet är beräknat till cirka ett år. FMSTS ordnade transporten. Tack för detta stöd, Halmstads kommun med flera!

Vi hoppas också att alla stödjande

företag kan närvara vid den planerade invigningen, någon gång under 2019 om allt går som det skall.

Media – bland annat Hallandsposten (hittills sex reportage) och Radio P4 Halland (direktsändning i två delar) – har uppmärksammat denna händelse, och vill fortsättningsvis följa projektet till dess ände.

Vi har haft besök av våra lokala

kommunalpolitiker samt även en av våra riksdagsmän och flera andra intressenter. Vi känner ett stort stöd från alla inblandade i detta projekt.

Just nu slipas det och byts plåtar inne i den civila hangaren för fulla muggar. Varje tisdag samlas gänget, sju äldre tekniker, som arbetar med renoveringen. Under mars genomfördes ett besök på F 7 i syfte att se vad de kunde bidra med till vårt projekt.

DACAR, som är ett företag i Hässleholm som bland annat sysslar med korrosionsskydda, bilar har varit på plats två gånger med anvisningar och materiel för att vi skall kunna börja med att korrosionsskydda det slipade och putsade flygplanet olika innandömen. Därefter är det dags för målning.

Den 16 maj flyttades leksaksflygplanet, som tidigare stått på kullen där A32 Lansen skall placeras. Leksaksflygplanet är nu placerat vid Halmstad Flygklubb.

I skrivande stund skall pelaren inne på F 14 område grävas upp av entreprenör och flyttas till platsen vid rondellen vid Flygstaden.

Parallellt med detta fortsätter andra delar av projektgruppen med att bearbeta samarbetspartners för att få fram olika former av tjänster och stöd.

Vi jobbar oförtrutet vidare med renoveringen. Målbilden är fortfarande att under detta år kunna sätta upp vår A32 Lansen på pelare i rondellen vid infarten till flygplatsen

För Team A32 Lansen

Hans Hansson

Stöd projekt Team A32 Lansen!

Stöd projektet Team A32 Lansen med minst 200 kr, så får du en specialdesignad T-shirt och en keps med brodyr på köpet.

Sätt in beloppet på Swish 123 07 24 344 alternativt PG 89 77 38-1

Märk betalningen med A32, namn, mobilnummer och storlek.

T-shirten finns även i barnstorlekar med speciell text.

OBS! Om Du vill stödja med högre belopp är vi naturligtvis oerhört tacksamma!

Bli medlem i Kamratföreningen!
Se info på sidan 2
och på föreningens hemsida.

Flyget i Mickedala

– en pigg 75-åring lever vidare i ny kostym

**Inför försvarsbeslutet 1996 visade det sig att all militär verksamhet i Halmstad riskerade att försvinna. Så blev det inte!
Tidigare F 14-chefen Lars Winberg berättar.**

Mitt under brinnande världskrig, närmare bestämt 1942, beslöt Sveriges riksdag att en ny flygflottilj skulle sättas upp i Halland.

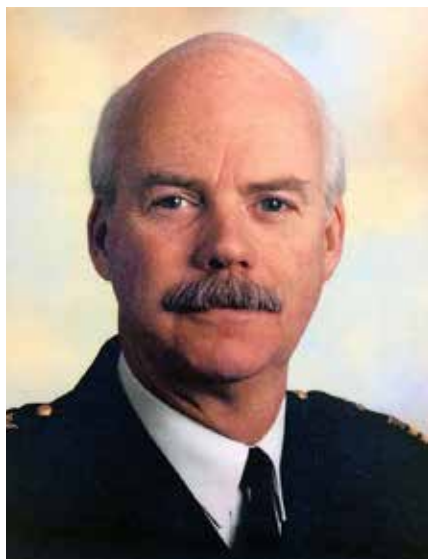
Den 1 juli 1944 startade Kungliga Hallands Flygflottilj, F 14, sin verksamhet i Mickedala utanför Halmstad. Men redan den 30 september 1961 upphörde Kungl. Hallands Flygflottilj och den 1 oktober 1961 uppstod Kungl. Hallands Flygkår.

1972 ändrades namnet till Flygvapnets Halmstadsskolor. Epoken som bomb- och attackflottilj blev bara 17 år lång. Därefter följde den långa perioden när F14 var Flygvapnets största skolförband. Den skulle pågå till den 1 januari 1999 då F 14 blev en gemensamskola för hela Försvarsmakten, FMHS, Försvarsmaktens Halmstadsskolor. Dagens organisation, FMHS, Försvarsmaktens Tekniska Skola kom till i försvarsbeslutet 2004.

Under 1990-talet hade F 14 drygt 400 anställda varav närmare 300 var officerare. Där fanns också en stor grupp mycket kvalificerade civila lärare. Omkring 400 kurser organiserades varje år med kurslängd mellan två dagar och två år och totalt producerades nästan 80 000 elevdagar varje år vilket betydde att nästan 4 000 elever av olika kategorier – officerare, civila och värnpliktiga – passerade genom F 14 varje år. Bland alla elever kom en ökande andel från andra delar av Försvarsmakten än Flygvapnet. Med en sådan omfattande verksamhet och en årsbudget på omkring 400 miljoner kronor var F 14 utan tvekan ett stort företag. God grund – bra framtid, var verksamhetsidén.

Man skulle kunna säga att historien om F 14 tog slut med namnbytet

den 1 januari 1999 och att F 14 fick vara med i 55 år. Men det är förvisso inte hela sanningen. ”Flyget i Mickedala” finns fortfarande kvar med en omfattande teknisk utbildning på flygsystem och tillhörande IT-system och bland annat Jas 39 Gripen startar och landar då och då på gamla F 14. Den fina miljön, nästan alla byggnader, flottiljflygplatsen och en del av personalstyrkan finns kvar även om profilen delvis förändrats med tiden.

Lars Winberg är f.d. överste och var 1993–1995 chef för FOHS, Flygvapnets Officershögskola och 1995–1997 chef för F14, Flygvapnets Halmstadsskolor.

Av denna historiebeteckning kan vi lära oss att vi alla lever i en föränderlig värld och att detta särskilt gäller oss i Försvarsmakten. På 1960-talet hade Flygvapnet 16 flygflottiljer och fem skolförband. Inför försvarsbeslutet 1996 fanns sex flottiljer och tre skolor kvar. Många anställda har under åren fått

flytta eller blivit av med sina anställningar. När samhället utvecklas, den säkerhetspolitiska situationen förändras, samhällsekonomin går upp och ner och teknikutvecklingen får genomslag måste vi hela tiden räkna med förändringar. Det är säkert en fördel om man då är medveten om hur historien ser ut för att bättre kunna förstå och acceptera nya lägen.

Inför försvarsbeslutet 1996 visade det sig att all militär verksamhet i Halmstad riskerade att försvinna. Halmstad Garnison hade sammanlagt omkring 1 000 anställda och försvarets framtid i Halmstad blev en stor fråga inte minst lokalt och regionalt. Det var i själva verket inte alls självklart att vi skulle få behålla våra jobb.

Under 1993 gjordes en utredning om Flygvapnets utbildningsorganisation under arbetsnamnet FV95. Utredare var översten Swen Persson. Utredningen föreslog attskolorna vid F 14 skulle flyttas till F 5 i Ljungbyhed och till F 20 i Uppsala. Enligt utredarens beräkningar skulle man efter ett par år kunna spara 20 miljoner kronor per år. När Flygvapenchefen, Lars-Erik Englund, fick höra detta tyckte han att det inte var mycket till besparing. Vi på F 14 höll med honom. Samtidigt skulle man dra igång en väldig apparat med nybyggnation och flyttning av personal och materiel.

1994 gick Lars-Erik Englund i pension och i samband med Flygvapnets förbandschefsmöte hösten 1995 meddelade den nye Flygvapenchefen, Kent Harrskog, att man valt utredningens förslag som grund för den fortsatta planeringen.

I november 1995 började det stå klart för oss och för Flygvapenledningen att de kostnader som användes för byggnation i FV95 var alldeles för låga. Utredningen var plötsligt i ett helt nytt läge. Ekonomichefen vid F 14, Per Olin, redovisade också sina slutsatser av sina beräkningar. Han kom fram till att årskostnaderna skulle öka med 60 miljoner och det var osäkert om en flyttning över huvud taget under överskådlig tid skulle bli lönsam. Swen Persson, utredningsmannen, kallades till staben för samtal och CF5, Sven Sjöling, och jag kallades också för att gå igenom läget och hitta nya lösningar.

Den 28 februari 1996 presenterades Högkvarterets förslag till inriktning inför försvarsbeslutet, den så kallade Försvarsmaktsplanen FMP97. Den lämnades över till Regeringen för att vara ett underlag för den proposition som skulle läggas i september inför försvarsbeslutet i december. Planen innehöll ett flertal nerläggningar och flyttningar. Halmstads Garnison skulle avvecklas i sin helhet och F 14 delas upp på andra förband inom Flygvapnet föreslog ÖB, Owe Wiktorin.

En särskilt uppseendeväckande del av förslaget var att även Lv 6 skulle flyttas. Så sent som 1994 hade förbandet flyttats från Göteborg och det var alldeles klart att ett sådant förslag skulle uppfattas särskilt negativt. Staten som arbetsgivare skulle komma i en svår situation och risken för en sorts svekdebatt var uppenbar. Frågan fick stor uppmärksamhet och de anställda på Lv6 med fruar skickade en stor delegation till Stockholm och fick utökad tid vid sitt möte med försvarsminister Thage G. Peterson.

Från mars 1996 avtog dialogen mellan förbanden och Högkvarteret drastiskt. Nu var det mer eller mindre "locket på". När arbetet inför försvarsbeslutet 1996 startade meddelade ÖB att personalen skulle bli delaktig i arbetet och att särskild hänsyn skulle tas till personalens önskemål. Det var säkerligen så att han nu insåg att den ambitionen var alldeles för hög. Mängden in-

formation som skulle hanteras och den omfattande kritik som många av hans förslag fått gjorde arbetet svårt.

Vid sidan av allt arbete inför försvarsbeslutet kom 1996 att till stor del präglas av alla besök Halmstad Garnison fick av besökare på olika nivåer. Försvarsministern själv var där i maj, ett par partiledare, många riksdagsmän, lokala och regionala politiker, försvarsutskottet, försvarsberedningen, dock inte ÖB men en gång Flygvapenchefen. Intresset för försvarsplaneringen var överväldigande och i praktiken betydde det att vi på alla garnisons förband fick goda möjligheter att visa vår verksamhet och förklara den ekonomiska bilden och inte minst svara på alla frågor.

Försvarsdepartementet hade man klara problem med alla flyttningar av förband som ÖB föreslagit. Den verklighet politikerna stod inför när det gällde F 14 var att flyttning och nybyggnation skulle kosta cirka 500 miljoner kronor samtidigt som man skulle lämna ett bestånd av fastigheter i Halmstad värderat till 200 miljoner. Upphandling av nybyggnationen, självbyggnandet och flyttningen skulle preliminärt kräva minst 2-3 år. Samtidigt skulle direkt efter försvarsbeslutet ett stort antal civilanställda behöva sägas upp eftersom Försvarsmakten var enmyndighet. Konsekvensen skulle bli ett uppehåll i Flygvapnets utbildning som skulle få stora negativa konsekvenser och ta lång tid att rätta till. Dessutom skulle just utbildningen och ombeväpningen till JAS 39 börja och det var högst osäkert om den skulle klaras. Det började stå klart att det förslag ÖB lämnat skulle göra Flygvapnet till en stor byggarbetsplats under alldeles för lång tid med klart begränsade möjligheter att säkert lösa alla viktiga uppgifter.

Vi var givetvis många som frågade oss varför försvarsledningen lagt ett förslag vars realism starkt kunde ifrågasättas. Huvudargumentet var att de politiska så kallade planeringsförutsättningarna förutsatte förbandsnedläggningar. Man

tyckte då att det skulle vara bättre att lägga ner skolförband än flygflottiljer. Då bortsåg man av oförklarliga skäl från ekonomin. Besparingar kunde ju inte göras inom överblickbar tid genom att flytta verksamhet som skulle finnas kvar.

Någon gång hördes från centralt håll att den ökande kostnaden i ett större perspektiv var måttlig och kunde accepteras. Men vi var många som anade att man trodde att man skulle få politikerna att spara flygflottiljer genom att man föreslog "nerläggning" av två skolförband, F 5 och F 14. Det var en allvarlig felbedömning och nervärdering av politikernas förmåga att förstå sammanhangen.

Den 18 september 1996 presenterade statssekreteraren i försvarsdepartementet propositionen i Högkvarteret. Förslaget att avveckla Halmstad Garnison som ÖB lagt lämnades utan åtgärd. Kommentaren var att bara sådana investeringar kunde göras som gav snabba besparingar och att göra stora nya satsningar på byggnation inom en verksamhet som totalt sett skulle minska var inte aktuellt. Propositionen innehöll förslaget att F 5 i Ljungbyhed och F 15 i Söderhamn skulle avvecklas. Och så blev det i Riksdagens beslut i december 1996.

Hur nära det var att alla vi 1 000 försvarsanställda i Halmstad hade fått flytta och söka oss efter andra arbetsplatser eller andra jobb är svårt att säkert veta. I vilket fall som helst måste man med facit i hand säga att det var en helt onödig process som skapade betydande oro, påverkade mångas välbefinnande och minskade förtroendet mellan lokal och central nivå inom Försvaret. Men i ett större historiskt perspektiv är det vi upplevde inte helt unikt och vi har lärt oss att liknande scenarier kan komma igen. Historien efter försvarsbeslutet 1996 har lärt oss detta. Men Flyget i Mickedala lever vidare som en pigg 75-åring i en ny kostym. Vi gratulerar!

Lars Winberg

FMTS – från Revinge i söder till Boden i norr

En verksamhetsövergång vid årsskiftet 2018/2019 gjorde att FMTS nu finns på 23 orter över hela landet och medarbetarna är runt 1 400 i antal. Övergången har varit en utmaning och än kvarstår mycket arbete. Samtidigt pågår utbildning och utveckling "som vanligt" och nu har planeringen för Aurora 20 startats upp.

Teknisk tjänst är fortfarande kärnverksamheten för Försvarsmaktens tekniska skola, FMTS. Att Markverkstäderna och Besiktningen gick över från Försvarets materielverk, FMV, gör att den tekniska tjänsten blir mer robust, starkare och samlad under en ledning. Detta ger en synergieffekt som underlättar funktionskedjan teknisk tjänst. FMTS står på fyra verksamhetsben och dessa är; utveckling, utbildning, produktion och insats. Materielunderhållsproduktion är det senaste tillskottet i form av Markverkstäderna.

Den nya organisationen gäller sedan årsskiftet men än kvarstår mycket arbete för att landa in våra nya medarbetare och verksamheterna i Markverkstäderna och Besiktningen. De inordnas som två separata enheter i FMTS organisation. Verksamhetsövergången öppnar än fler utvecklings- och karriärmöjligheter för alla våra medarbetare, såväl soldater och officerare som civila, vilket är positivt för personalförsörjningen.

– Det är en spännande resa som vi har påbörjat, säger Annelie Vesterholm, chef vid Försvarsmaktens tekniska skola.

Försvarsmakten är på uppgående och så också övningsverksamheten. Nyligen träffades logistikdelen av den centrala övningsledningen vid FMTS i Halmstad för att planera inför Försvarsmaktsövningen Aurora 20.

– Aurora 20 är viktig både ur ett förmågeutvecklingsperspektiv för övade förband och för utvecklingen

av Sveriges totalförsvaret. För FMTS del kommer alla enheter att beröras och många medarbetare kommer att engageras, berättar Annelie Vesterholm.

Aurora 20 blir ett prov av Försvarsmaktens nya organisationsstruktur och för FMTS del den nya logistikfunktionen. Övningen är nationell och genomförs mellan den 11 maj och 4 juni 2020. Övningsmomenten kommer att vara spridda över hela landet, med tyngdpunkt i södra Sverige. Halmstad garnison kommer att ha en viktig roll i övningen.

– Vi på FMTS drog många erfarenheter efter Aurora 17 som vi nu ska nyttja i Aurora 20. Mycket har förändrats både av FMTS uppgifter och för Försvarsmakten i stort så Aurora 20 innebär ett helt nytt planeringsläge, säger Richard Ahnfeldt, chef J7.

Försvarsmakten bygger ett starkare försvar

Den 8 februari 2018 tog regeringen ett beslut om att organisera FMV:s

verkstäder under Försvarsmakten istället. Verksamhetsövergången är ett resultat av "Ledning för ett starkare försvar" som handlar om att skifta fokus från en fredsrationell förvaltning till att öka våra krigsförbands tillgänglighet. Genom att verkstäderna tillhör Försvarsmakten ökas flexibiliteten och handlingsfriheten men även den totala översynen av materieltillgången. Ytterligare en positiv effekt är kortare ledtider vilket underlättar vid mobilisering och höjd beredskap. En annan del i "Ledning för ett starkare försvar" är decentraliseringen av styrning och ledning men även bildandet av försvarsgrensstaberna.

Försvarsmaktens tekniska skola är nu ett av de största förbanden i Sverige men också ett av förbanden med verksamhet på flest orter. Att förbandet finns över hela Sverige är en utmaning som ger nya, stora och spännande möjligheter.

Åsa Andersson

Militärhögskolan Halmstad 20-årsjubilerar som förband i år. Den 1 mars samlades personal och elever till en jubileumsceremoni.

Militärhögskolan Halmstad 20-årsjubilerar

– ungt förband med viktiga uppdrag

Den 1 januari 1999 startade Militärhögskolan Halmstad upp som förband. Den 1 mars firades de första 20 åren genom att både titta tillbaka, men framför allt blicka framåt. MHS H har sedan starten varit en mycket viktigt kugge i Försvarens personalförsörjningssystem.

– **D**et är en stor och viktig dag för oss, betonar Anders Stach, chef för Militärhögskolan Halmstad. Det är många medarbetare som under årens lopp, med stark vilja och hög ambition, utvecklat förbandet till vad det är idag – en modern och unik utbildnings- och utvecklingsplattform.

Förändrat uppdrag med tiden

I takt med att ett nytt befälssystem införts i Försvarens personalförsörjningssystem har Militärhögskolan Halmstad omdirigerat utbildningsverksamheten från att i begynnelsen utbilda taktiska offi-

cerare till att idag ha fullt fokus på utbildning och utveckling av specialist- och reservofficerare till Försvarens krigsförband. Cirka

300 studerande utbildas under 2019, en siffra som med stor sannolikhet kommer att öka under kommande år.

– MHS H är ett mycket ungt förband jämfört med många andra i Försvarens personalförsörjningssystem, konstaterar Peter Nilsson, tjänsteförrättande chef för utbildningsavdelningen i Högkvarteret, MHS H högre chef. Förbandet har ändå redan i många stycken hittat sin nisch och på kort tid blivit synonymt med en tydlig roll inom utbildning av specialist- och reservofficerare, utveckling av ledarskap och pedagogik, men även de som

”har koll på” och följer upp den viktiga grundutbildningen för rekryter i Försvarsmakten.

Försvarsmakten är under tillväxt och på väg mot en mer decentraliserad ledning bland annat genom tre nyinrättade Försvarsgrensstaber.

– Jag är helt säker att de funktioner som Militärhögskolan Halmstad bidrar med kommer att vara viktiga för att hålla samman Försvarsmakten, fortsätter Peter Nilsson. Det

kommer att vara fortsatt viktigt med en gemensam syn inom frågor som rör yrkes- och reservofficärer, ledarskap, grundutbildning med mera. MHS H bidrar till ett starkare försvar och ökad operativ förmåga i allra högsta grad!

Engagemang för individers utveckling

Personalförsörjningen är grunden för Försvarsmaktens tillväxt.

– Jag och mina synnerligen kompetenta medarbetare, som är hängivna uppgiften att utveckla Försvarsmaktens framtida chefer och ledare, ansvarar fortsatt för en väldigt viktig nyckel till framgång för Försvarsmakten, konstaterar Anders Stach.

Charlotte Pettersson

Fredagens jubileumsceremoni under värdiga former ramades in av musik med Skånska husarsextetten.

Överste Peter Nilsson, tjänsteförrättande chef för Utbildningsavdelningen i Högkvarteret, gav högre chefs syn på Militärhögskolan Halmstads betydelse för Försvarsmaktens fortsatta tillväxt och utveckling.

Fyra av Militärhögskolan Halmstads sex chefer under de 20 år som gått: Anders Stach (nuvarande chef), Tommy Karlsson, Peter Öberg och Johan Rydén.

Vi är ett förband som står inför en mycket positiv, ljus och utvecklande framtid, säger C MHS H Anders Stach i sitt jubileumsord. Foto: Christian Lövgren.

C MHS H jubileumsord

Jag kände mig mycket glad, stolt och förväntansfull när jag hade äran att varmt välkomna vår egen personal, våra kadetter ur inbyggande anpassade reservofficersutbildning och andra inbjudna gäster, både inom och utom garnisonen, till högtidlighållandet av Militärhögskolan Halmstads 20-årsjubileum den 1 mars!

Det var särskilt roligt att på plats kunna dela jubiléet med tre av fem tidigare chefer på Militärhögskolan Halmstad: överste Johan Rydén (1999-01-01–2004) som ledde skolan i uppstarten, överste Peter Öberg (2008–2010) och överste Tommy Karlsson (2014–2017), min företrädare. Överste Mats Andersson (2004–2007) och överste Hans Hansson (2010–2014) var tyvärr förhindrade att delta.

Det är 20 år sedan MHS H startades upp! Genom dessa år är det många förutom oss i den nuvarande besättningen som med stark vilja och hög ambition utvecklat förbandet MHS H till vad det är idag – en modern utbildningsplattform för specialist- och reservofficerare. Det som alltid, över tid utgjort ledstjärnan är förbandets valspråk – ”Per Omnia Auxilio – Till hjälp i alla avseenden”. Militärhögskolan Halmstad går idag stadigt framåt, och det i en mycket positiv, ljus och utvecklande riktning.

Men för att framgångsrikt kunna gå framåt är det viktigt att kunna sin historia. Den som inte ser bakåt då hon/han ska gå framåt får se upp!

För att ge en bakgrund till följande artiklar som kommer att belysa både ett chefs-, medarbetar- och studentperspektiv kommer här en sammanfattande historisk exposé över MHS H resa så här långt – häng med!

MHS H 20-åriga historia

1999-01-01 MHS H uppstår, Flottiljområdet/byggnad 12 – skolan var då en av tre officershögskolor (Sthlm/Karlberg, Östersund) – då genomfördes Yrkesofficersprogrammet (Fk) och Taktiska programmet (Kn).

2003 sker flytt till Vårdskolan – större elevolymer (YOP 300 Kd) och ökad samverkan och samordning med övriga samhället motiverar flytten, inte minst med samarbete Högskolan i Halmstad.

Arméns Ledarskapscentrum (ALC), då liggandes i Östersund – blir Försvarsmaktens ledarskaps- och pedagogikenhet (FMLOPE) och inkluderas i skolan.

Försvarsmaktens enhet för Avancerat Distribuerat Lärande (FMADLE) kommer till skolan.

2004–2009 följer en mer ”oviss” tid, 2005 genomfördes ingen utbildning vid skolan.

2010 utformas en ny målbild – utveckling av trebefälssystemet är igång där skolan tidigt utgör ett nav i Försvarsmakten för "OR-delen" (specialistofficerarna).

2010 återflytt till Flottiljområdet.

2011 leder skolan OR-projektet, OR-enheten sätts upp och den högre specialistofficersutbildningen (HSOU) utvecklas.

Skolan deltog i utvecklingen av Grundläggande militär utbildning, GMU. C MHS H var kurschef för GMU i inledningen av perioden då plikten låg vilande (2010-2018).

2012 FMADLE slås ihop med och inkluderas i FM LOPE.

2012 Återtas utbildningen av reservofficerare, då anpassad reservofficersutbildning (AROU) för främst tidigare värnpliktiga befäl. Först 2017 återtogs utbildningen av taktiska reservofficerare (ROU).

Förutom att utbilda specialist- och senare reservofficerare kom skolan successivt att utgöra ett starkt stöd till HKV och stridskraftsheferna gällande uppföljning och utveckling av rekrytutbildningen (GU).

FM LOPE utvecklades till den enhet som skapade förutsättningar för en modernare pedagogik i FM med bland annat det nätbaserade lärandet och implementering av en lärplattform både internt och på internet.

MHS H idag och framåt

MHS H har idag ett stort ansvar inom Försvarsmakten. Vi bidrar till ett starkare försvar genom lösandet av våra tre huvuduppdrag:

på uppdrag av Försvarsmaktens utbildningschef leder, samordnar och följer MHS H upp all utbildning av specialist- och reservofficerare.

MHS H stödjer stridskraftsheferna med uppföljning av all rekrytutbildning

MHS H utbildar och utvecklar kompetenta specialist- och reservofficerare till Försvarsmaktens samtliga krigsförband

MHS H leder utvecklingen av ett attraktivt, modernt och väl fungerande ledarskap och en modern och ändamålsenlig pedagogik/utbildningsmetodik med en ökad andel nätbaserat lärande.

MHS H har till del unika uppdrag som inte löses av någon annan i Försvarsmakten.

Jag är stolt att vara chef för MHS H, ett uppdrag som inte bara känns viktigt – det är riktigt, riktigt roligt också!

Jag har en synnerligen kunnig och kompetent personal som är hängiven utbildningen av Försvarsmaktens blivande chefer och deras utveckling. Vi genomför utbildning året runt fördelat på fem olika inryckningar (specialistofficersutbildning, högre specialistofficersutbildning, reservofficersutbildning och anpassad reservofficersutbildning) – ca 300 studerande/år.

Varje inryckning när vi möter våra kadetter som efter sin utbildning skall verka "i pilens spets" i våra krigsförband är fantastiskt inspirerande! Att få följa de studerandes utveckling, och inte minst träffa deras familjer och anhöriga i samband med deras examen, är en verklig extra krydda.

Vad vi fokuserar på framåt är att:

– fortsatt lösa våra huvuduppdrag i utveckling mot Försvarsmaktens målbild 2025 (möta varje hot och klara varje utmaning). Vi fokuserar särskilt på "Vår militära profession" och det fortsatta införandet av trebefälssystemet

– möjliggöra för att omhänderta ökade elevolymer och därmed den till-/ombyggnad av byggnad 12 som ska stå klar i december 2021

– utveckling mot – och förberedelser för vår krigsuppgift i Halmstad depå.

Avslutningsvis, Försvarsmakten ska tillväxa. Den viktigaste byggstenen är personalen. MHS H svarar för utbildning av en av de största byggstenarna, nämligen specialist- och reservofficerare.

Jag upplever att vi är ett förband som står inför en mycket positiv, ljus och utvecklande framtid. Med detta följer naturligtvis även utmaningar, men jag känner mig trygg! Vi, vårt förband MHS H, är rustade och beredda att genom vår kompetens, erfarenhet och vårt engagemang möta dessa utmaningar och bidra till Försvarsmaktens framtida utveckling!

Anders Stach

Ett hundratal gäster, medarbetare och elever deltog vid jubileumsceremonin.

Starten av MHS H – förste chefen berättar

Efter nyårshelgen för 20 år sedan åkte jag, Johan Rydén, över Berget till By 12 som förste chef för MHS H för att starta upp den nya skolan.

Foto: Christian Lövgren

På plats vid denna tidpunkt fanns FV Officershögskola och dess chef Ulf Crona som också lett arbetet med att ta fram kursplaner för de tre nyinrättade militärhögskolorna MHS K, MHS Ö och MHS H. Våra militärhögskolor hade nu sju månader på sig att förbereda den nya officersutbildningen. Pågående officersutbildning i Fv tog vi över och de ca 30 kadetterna tog sin examen i juni 1999.

Ansvar för den nya officersutbildningen delades upp så att MHS K fick ansvar för Taktiska programmet (TAP), MHS Ö för Reservofficers program (ROP) och MHS H för Yrkesofficers program (YOP).

I vår korridor skapades ett 99 punkt program som efterhand bock-

ades av. YOP med Taxen, Mats Johansson, som chef och TaP FV med Mats Fredén som chef började med respektive programutveckling.

En stor nyhet var att på ett eller annat sätt att skapa en utbildning för framtidens försvarsmaktsofficer.

Personalläget var gott från FV. Marinen var mycket tveksamma att bjuda på personal och Armén fyllde på främst från vår garnison.

MHS H valspråk "Per Omnia Auxilio", samverkan över gränserna, prövades hela tiden.

Mellan de tre MHS skapades hela tiden strider om både stort som smått men oftast blev det rätt bra samarbete.

Karlbergs traditioner och armétyngdhet och MHS Ö vilja att ta för

sig krävde hela tiden att vi fick ta ett steg i sänder.

Vår skolas ledartröja och den nya officersutbildningen ifrågasattes inte bara av MHS utan av också våra 18 funktionskolor.

Så var vi igång med vår utbildning och innan vår första examen år 2001 ifrågasattes kadetternas blivande förmåga av både förbandschefer och militärledningen. Tiden för de så kallade akademiska studierna ifrågasattes. Som tur är hade vi Högskolan i Halmstad med nuvarande rektorn på Försvarshögskolan som chef. Ett bra samarbete etablerades.

Det blev trots allt bra och efter examen var både studenterna och lärare nöjda. Även förbandscheferna blev nöjda när de väl fått hem sina nya fänrikar!

Efter första årskursen var skolans lokaler för små och vi började planera för omgruppering till före detta Vårdskolan utanför grindarna. Det blev ett lyft för skolan!

Kadettbyn skapades för förläggning främst för våra kadetter – bra!

Jag fick förmånen att avsluta mitt militära bana som chef i 5,5 år på MHS H med fantastiska medarbetare och utvecklingsbara officerare och blivande officerare. Tack!

Jag vill avsluta med en av de 99 punkterna när vi startade MHS H nämligen skapande av vårt sånghäfte med bland annat snapsvisor.

Johan Rydén

MHS H snapsvisa 1999

Melodi: Psalm 300

Var nå'stans i denna världen
Smids vingar, ankare och bandaggregat?
Till ett kunskapssvärd på härden
Jo – på MHS Halmstad så klart
Hjärtan har Halmstad nog för alla tre:
Trojkan med vårt flyg, marin och armé
Höjom nu glasen utan HBL
För vår skola och för var gesäll!

MHS H åren 2010–2014

Jag heter Hans Hansson och hade förmånen att få vara chef över MHS H under 2010–2014. Här kommer några nedslag från den tiden sett med mina ögon.

Försvarmakten var vid denna tid inne i en stor omställning och neddragning, som tog fart lite tidigare i och med försvarsbeslutet 2004 då 25 förband i landet lades ned.

Vid mitt tillträde 2010 på MHS H var skolan inne i en svår period beroende på den förändring som beslutats i officerssystemet. Peter Öberg, som jag avlöste som chef, hade som uppdrag att anpassa skolan till den nya situationen i officerssystemet, vilket inte var en vare sig lätt eller angenäm uppgift. Då mitt namn nämndes som ny chef för MHS H mottogs det inte inledningsvis med positiva besked från skolans personal då mitt rykte sa att "nu kommer han som skall lägga ned skolan". Jag hade erfarenhet sedan tidigare av att ansvara för nedläggning av både F 4 och F10. Men det fanns också

möjligheter då införandet av ett flerbefälssystem hade startat i Försvarmakten 2008, med införandet av den nya yrkesofficerskategorin specialistofficerare.

"Jag insåg tidigt att en kamp om att vi skulle bli skolan för officersutbildning i Försvarmakten var ganska lönlös då man utbildat officerare på Karlberg sedan 1792."

Hur tacklar man nu en ny chefsuppgift med detta utgångsläge? Jag konstaterade ganska snabbt att nu gäller det att få personalen

att förstå i vilken situation vi befann oss i. Kvar i Försvarmakten fanns två officershögskolor och det var vi, Militärhögskolan Halmstad, och Militärhögskolan Karlberg i Stockholm.

Jag insåg tidigt att en kamp om att vi skulle bli skolan för officersutbildning i Försvarmakten var ganska lönlös då man utbildat officerare på Karlberg sedan 1792. Det som återstod var att övertyga personalen och högre chef om att MHS H skulle satsa på att bli huvudansvarig för den generella utbildningen av alla specialistofficerare i Försvarmakten, Försvarmaktens nya blivande ryggrad. Det var inte en helt lätt uppgift då det ansågs finare att utbilda officerare.

Nu är det ju så att ingen chef löser sådana här uppgifter själv utan det gällde att skaffa sig en liten arbets-

Under arbetet med att införa ett 2-befälssystem hämtade delar av arbetsgruppen in internationella erfarenheter från olika länder. Här besöker vi United States Army Sergeants Majors Academy i Fort Bliss New Mexiko som tog emot oss med öppna armar och berättade om sina utbildningsupplägg för högre specialistofficersutbildning.

grupp som kunde utveckla in-
börden av att bli en specialistoffi-
cersskola så att alla insåg vad detta
skulle bära med sig i framtiden.

Jag fick tidigt hjälp av bland an-
dra Charlotte Pettersson, MHS H
nuvarande kommunikator, i utarbe-
tande och framtagande av en lång-
siktig plan för skolans utveckling.
Här kom Charlottes erfarenhet från
universitetsstudier och analytiskt
arbete (Charlotte är utbildad meteoro-
log) väl tillhanda. Nu gällde det att
identifiera de strategiska åtgärder-
na som behövdes för att föra skolan
framåt.

Den första tiden innebar mycket
jobb med att utveckla ny målbild
kopplat mot Försvarmaktens för-
ändringsmål.

MHS H:s utvecklingsmål kom
bland annat att omfatta saker som
utveckling av karriärvägar för spe-
cialistofficerare, flexibelt tillhanda-
hållande av utbildning/handled-
ning, effektivare omvärldsbevak-
ning, ökad samverkan (med andra
skolor, förband, organisationer na-
tionellt och internationellt), översyn
av MHS H kursutbud, garnisonssam-
ordning, proaktiv kommunikation
såväl internt som externt, en hälso-
befrämjande arbetsplats samt en
kompetensutvecklingsstrategi.

Ja, som ni ser det fanns det myck-
et att ta tag i.

Efter mycket diskussion och för-
ankring hos personalen kom vi
så småningom fram till att skolan
skulle kunna bidra till Försvarmak-
tens utveckling av utbildningssyste-
met på följande sätt:

- Leda, samordna, kvalitetssäkra
och utveckla HSOU (Högre specia-
listofficersutbildning)
- SOU (Specialistofficersutbild-
ning)
- ROU (Reservofficersutbildning
specialistofficerare)
- GMU och KMU (Grundläggande
militär utbildning samt Komplette-
rande militär utbildning)
- Försvarmaktens biblioteks-
verksamhet
- Genomföra generell utbildning
inom ramen för
SOU
HSOU

Besök på GMU utbildning i norr. C MHS H var utsedd kurschef för all GMU-
verksamhet i Försvarmakten och genomförde ett antal förbandsbesök där
GMU genomfördes.

**”Vi i den lilla arbetsgruppen upplevde att MHS H,
med dessa ansvarsområden och kompetenser
hos personalen, skulle ha goda framtidsutsikter
genom att bidra inom ett nytt viktigt framväxande
område i Försvarmakten.”**

Fristående yrkes- och befatt-
ningskurser inom våra kompetens-
områden

MHS H ansvarade även för att dri-
va utvecklingen av ledarskap och
pedagogik i Försvarmakten (inklu-
sive nätbaserat lärande).

Vi i den lilla arbetsgruppen upp-
levde att MHS H, med dessa ansvar-
sområden och kompetenser hos
personalen, skulle ha goda framtids-
utsikter genom att bidra inom ett
nytt viktigt framväxande område i
Försvarmakten. Det var utbildning
av specialistofficerare som skulle
utgöra den stora numerären i ut-
bildningssystemet.

Hur blev det då med facit i han-
den? Fick vi gehör för våra idéer hos
högre chef?

Jag skulle utan tvekan säga ja! Ser
man på dagens MHS H ansvarar man
för de flesta av de saker som vi lade
grunden till 2010. Genom ett idogt
arbete med mycket förankring så-

väl internt som hos övriga enheter i
Försvarmakten, och inte minst hos
högre chef, så vill jag säga att vi gjor-
de ett fantastiskt grundarbete som
har burit frukt i all den verksamhet
som skolan bedriver idag.

Att få avsluta sin karriär i För-
svarmakten innan pension med att
på Högkvarterets order ansvara för
utvecklingen av det nya specialistof-
ficerssystemet samt vara kurschef
för all grundläggande militärutbild-
ning i Försvarmakten var riktiga
höjdaruppgifter att få genomföra.
Att vi sedan också utvecklade det
nya reservofficerssystemet samt att
ha gjort utbildningssystemet mer
flexibelt känns också bra.

Från avveckling till lyckad utveck-
ling får bli mina slutord med tanke
på vad jag hade med mig i bagaget
då jag kom till skolan.

Hans Hansson

MHS H – arbetsplatsen att utvecklas på

Jag har haft ett mål som varit tydligt för mig sen 2001. Jag är där just nu. Jag har uppnått det målet, med god marginal. Jag tjänstgör som lärare/instruktör/plutonchef på Militärhögskolan i Halmstad. Jag heter Anette Philipson.

I dag för ca 18,5 år sedan satt jag inne i byggnad 11, samma byggnad där vi nu firar MHS H 20-årsjubileum. Då som kadett, med dåvarande C YOP framför mig som höll sitt välkomsttal för oss ca 130 kadetter. Skolchefen då var MHS H första chef överste Johan Rydén.

Jag minns tydligt att jag då i den stunden var spänd av förväntan och sneglandes på dem jag hade bredvid mig kände mig både förväntansfull och en smula skraj. Utan att då ha perspektivet från den "andra sidan", det vill säga personalen på skolan, kunde jag snart konstatera att utbildningen som serverades här var välplanerad, påkostad och fullt fokuserad på utveckling för mig som individ.

När jag tog examen några år senare hade jag med mig ett av de mest utvecklande, utmanande och framförallt roligaste åren i mitt liv. Jag visste redan då att jag någon gång ville vara en del av att kunna bidra och påverka andra till att få uppleva den utveckling som jag gjorde under mitt första utbildningsår mot officersyrket.

När jag åtta år senare sökte en tjänst här vid MHS H konstaterade jag snart att det tydligt visade sig vara en arbetsplats att trivas på. Jag la märke till att personalen fortfarande bestod av flera personer som jag själv sett upp till som kadett. En stor del av dessa hade nu nya arbetsuppgifter.

Jag skulle kunna ge er många exempel där vi som personal tillåts växa och utvecklas inom vår egen organisation. Jag själv hade svårt för att se mig fastna, stanna kvar för

länge... nu har det gått tio år och jag är kvar, dock med några års avbrott för annat, men jag förstår varför... Att tjänstgöra vid ett förband som ger mig som individ möjlighet att utvecklas och växa inom förbandet bidrar till en stark motivation att stanna kvar. Jag har blivit mottagen på ett professionellt sätt som både kadett och som medarbetare här på MHS.

Att jag får vara den som har möjlighet att kunna påverka och forma, bidra till utveckling för de människor som valt en yrkeskarriär i försvarsmakten är för mig fantastiskt. Hur gör jag då för att påverka, vad är grunden förutom all vår fack- och ämneskompetens här på MHS H?

Jo, jag kan genom att vara ett föredöme sprida ett juste arbetskli-

mat som grundar sig i en tydlighet i mina värderingar där jag är öppen i vart jag står. På så sätt kan jag påverka andra att i sin tur sträva efter att vara föredömen. Jag upplever även att vi på MHS H har en styrka i att se individer och belysa HUR olikheter i våra bakgrunder, erfarenheter och personligheter berikar. Vi alla här behövs för att vi ska kunna nå framgång och resultat. Jag vill att våra elever ska känna av styrkan i detta, att kunna se varandras olikheter som en källa till kunskap, där vi ständigt kan lära av varandra och genom det förstå att vi allesammans behövs.

Jag vet att jag är på rätt plats och jag känner mig glad och stolt över att få vara med och verkligen påverka det som är vår framtid.

Tack Militärhögskolan Halmstad!
Anette Philipson

”Jag vet att jag är på rätt plats och jag känner mig glad och stolt över att få vara med och verkligen påverka det som är vår framtid.”

*Anette Philipson.
Foto: Christian Lövgren.*

Vi är alla personer som står för något. Som individer står vi för olika saker, exempelvis politiska eller religiösa. Som anställda i Försvarsmakten står vi även för de värderingar vår myndighet gör som öppenhet, resultat och ansvar, och att vi alla ska få leva i frihet och demokrati. Precis på det sättet som vi som individer är och vill vara.

Ett kadettperspektiv på MHS H idag

Som representanter för olika förband står vi dessutom för andra saker. Jag som artillerist står exempelvis för prestigelöshet och ett "servicemind" att stötta och hjälpa de som behöver det efter vår bästa förmåga.

En sak jag har märkt är att den här skolan står för att leverera nya officerare som håller en mycket hög kvalitet till resten av Försvarsmakten.

Professionalism och ansvar, individuellt likväl som kollektivt, och kvalitet är saker i alla fall jag har upptäckt genomsyrar utbildningen här. Jag tycker det är viktigt och det gör mig faktiskt lite stolt att vara en del av den. Som ett litet glesbefolkat land vid kanten av polcirkeln kommer vi aldrig vara störst, desto viktigare att sträva efter att vara bäst. Den höga kvalitén på utbildningen tillsammans med kunniga och engagerade lärare lägger verkligen grunden för det och gör MHS H förtjänt av att kallas just militärHÖGskola.

Det är ännu viktigare som blivande reservofficer att ha en god grund att stå på. Vissa av oss kommer kanske bara att tjänstgöra några veckor varje år i värsta fall och vi kommer aldrig ha samma förutsättningar som yrkesofficerare att utvecklas i vår militära profession. Då är det ännu viktigare att vi alla har en stabil och stadig grund att falla tillbaka på. Krigets krav, dynamiken och komplexiteten i rollen som officerare kommer inte att anpassa sig efter oss utan det är vi som måste ha det med oss, hela tiden, och ändå

*Jimmy Åfeldt, kadett Anpassad reservofficersutbildning (AROU) 2019.
Foto: Christian Lövgren*

vara funktionsdugliga individer ute i den civila världen.

På den här skolan får man också unika möjligheter att föra samman olika bakgrunder och erfarenheter. Bara i vår lilla grupp om åtta kadetter har vi en som kan rabbla allt om alla sorters minor, i sömnen, en som finner glädje av att ligga gömd flera dygn och bajsar i en påse, en som vi misstänker grundutbildades på gevären som hänger i trappan upp till lärarkorridoren och jag som kan bära saker i mina uttänjda armar och trycka i mig en klase bananer på rekordtid. Och precis som en ensam "pjasapa" inte duger mycket till i det stora hela är det först tillsammans med andra vi utvecklas, lär oss och blir bättre yrkespersoner.

Och för att koppla tillbaka till där jag började det hela, om att stå för saker. Vi som reservofficerare har en unik möjlighet att sprida en positiv bild av Försvarsmakten till våra civila arbetskamrater.

Genom att vara "officeriga", goda förebilder och att stå upp för vårt engagemang för Sveriges frihet och försvar kanske vi kan få ytterligare en individ att få upp ögonen för vår verksamhet och söka sig till en karriär, heltid eller deltid, som soldat, och på det sättet generera ännu en möjlig kandidat till att utbildas och utvecklas här på Militärhögskolan Halmstad.

Jimmy Åfeldt

Har vi olika ledarskap inom de olika försvarsgrenarna? Den och många fler frågor diskuterades under en uppskattad paneldebatt där bland annat försvarsgrensförvaltarna ingick.

Ledarskap för tillväxt

Vilket ledarskap krävs på högre ledande nivåer för att Försvarsmakten ska lyckas att på kort tid ställa om från en lång period med neddragningar till snabb tillväxt? Och hur uppnår vi det? Det var några av huvudfrågorna under årets ledarskaps- och pedagogikseminarium på Militärhögskolan Halmstad.

— Vi har haft fokus på det direkta ledarskapet på lägre nivå under ganska lång tid, berättar Stefan Borén, chef för Försvarsmaktens ledarskaps- och pedagogikenhet (FM-LOPE) som arrangerade seminariet.

I dessa tillväxttider, med de möjligheter och utmaningar det medför, vill vi omfamna ledarskapet på alla nivåer, även det indirekta ledarskapet på högre nivåer. Alla måste hjälpas åt. Ledarskapet är en otroligt viktig framgångsfaktor när det gäller att inspirera och stärka vår stora organisation som nu ska tillväxa snabbt och både behöver behålla befintlig personal och rekrytera ett stort antal nya medarbetare under många år framöver.

Mod att släppa taget – undvik detaljstyrning

Som inspiration och injektion till vidare reflektion inleddes mötet med personliga betraktelser över det ledarskap som framtiden kräver.

Anders Svensson, garnisonschef i Halmstads garnison, och respektive försvarsgrenschef (via video) samt försvarsgrensförvaltarna på plats i Halmstad bjöd på sina tankar och erfarenheter.

Deltagarna uppskattade variationen i genomförandemetodik – gruppreflektion är en given del av dessa seminarier.

- En sak som kännetecknar högre chefs ansvar och ledarskap är att synliggöra och tydliggöra målet och vägen fram genom att vara närvarande och kommunicera, men inte detaljstyra, berättar Anders Svensson. Det krävs tid, uthållighet och mod att släppa taget. Du måste ge dina underställda förutsättningar att göra sitt jobb, lita på deras förmåga att göra rätt och hålla fingrarna från syltburken även om du känner dig rädd ibland!

Lika men ändå olika - uppgiften och verkansmiljön måste få styra

Många gemensamma nyckelfaktorer nämns när respektive försvarsgrenschef ger uttryck för sina tankar om ledarskapet - ett ledarskap som speglar samtiden och samhällsutvecklingen, kommunikationens betydelse och ett öppet samtalsklimat som möjliggör ärlig återkoppling, tillit till medarbetarna, förmåga att inspirera, motivera och få alla att känna sig inkluderade i sina respektive roller och förmåga att skapa en lärande organisation istället för en dömande. Men det skiljer sig också lite, till exempel om reell kompetens går före grad när det gäller att leda verksamhet.

I Flygvapnet är det till exempel en självklarhet att den som har mest kompetens för uppgiften flyger som "roteetta" oavsett grad. Måste vi vara helt homogena i utövandet av ledarskapet i hela Försvarsmakten?

- Vi har samma språk, men lite olika dialekt vad gäller ledarskapet i försvarsgrenarna, förklarar Anders Wiberg, marinförvaltare. Ledarskapet är präglad av den miljö vi verkar i och den uppgift vi har att lösa. Det är till exempel svårt att lämna ett fartyg ute till sjöss vilket ställer särskilda krav på ledarskap och samarbetsklimat när alla lever och verkar så nära varandra på liten yta.

- Vi har samma grund och uteffekt i målet, men vi utövar det lite olika under vägen fram, tillägger Joacim Blomgren, arméförvaltare. Jag tror att det är viktigt att vi tillåter lite olikhet och nyanser av sätt att vara eftersom vi löser olika uppgifter.

Både nytänk och bekräftelse på uppskattat möte

Deltagarna uppskattade årets tema, men också mötesupplägg och arbetsmetod.

- Om man tänker sig att ledarskapet är en tärning så hittar FMLOPE

alltid nya intressanta sidor när den kastas, så även i år, konstaterar Helena Stulen, utbildningsbefäl på Skaraborgs flygflottilj, F 7, som deltagit flera gånger vid liknande möten. Tidpunkten är dessutom helt rätt. Nu kan jag vidareförmedla vad jag fått med mig härifrån till förbandets chefer så att de kan vara ännu klokare när de letar efter blivande lämpliga högre chefer i den uttagnings- och antagningsprocess som nu är igång.

Om man är lärare i ledarskap i Försvarsmakten är Utvecklande ledarskap(UL) ett välkänt begrepp sedan länge.

- Jag blir glad när jag nu hör att våra högre chefer pratar om det utvecklande ledarskapet på bred front, men även indirekt ledarskap, konstaterar Jörgen Sandahl, huvudlärare i ledarskap på Försvarsmaktens tekniska skola (FMTS). Det känns skönt för mig som lärare. Nu vet jag att skolorna jackar in på ett bra sätt och möter det utbildningsbehov som finns, även om vi självklart alltid kan bli ännu bättre.

**Text och foto:
Charlotte Pettersson**

*Thomas Grevholm,
FMLOPE, lotsade
med van hand delta-
garna genom årets
seminarium.*

Sverige får ett starkare försvar

Försvarsmakten har fått ett välkommet och betydande tillskott på över 200 nya specialistofficerare. Kadetterna utnämndes till förstesergeanter vid en värdig ceremoni arrangerad av MHS H. Det är första gången så många specialistofficerare examinerats vid ett och samma tillfälle.

– **A**lla dessa nya specialistofficerare kommer att i sina olika roller stärka Försvarsmaktens förmåga väsentligt, nu och i framtiden, konstaterar Anders Callert, Försvarsmaktens utbildningschef och dagens examensförrättare. De ska självklart fortsätta att utvecklas i sina respektive professioner, men de kommer att kunna göra nytta med omedelbar verkan, inte minst i handledning och utbildning av soldater, sjömän och rekryter.

Ett slut, men också början på något nytt

En tre terminer lång grundläggande specialistofficersutbildning vid olika skolor och centrum i Försvarsmakten är nu till ända. Nu väntar en ny fas i yrkeslivet som yrkesofficerare. De nya specialistofficerarna representerar samtliga försvarsgrenar och ett trettiotal professioner i Försvarsmakten – alltifrån flygledare och olika typer av tekniker till stridsvagnschefer med flera. Framtidstron är stor, liksom lusten att komma igång i sin nya yrkesroll för att bidra till Försvarsmaktens samlade förmåga.

– Det här känns underbart, säger Peter Lundqvist, nybliven specialistofficer med teknisk kompetens. Det ska bli jättekul att komma tillbaka till mitt förband, Livgardet, med så många professionella kollegor och den gemenskap och trivsel vi har. Jag kommer att göra allt jag kan, med de mekaniker och reservdelar jag har till förfogande, för att se till att mitt förband har så stor tillgänglighet som möjligt på fungerande vapen och fordon. Det blir mitt bidrag för att ge min chef handlingsfrihet att lösa förbandets uppgifter helt enkelt.

De nya specialistofficerarna är ett värdefullt tillskott i Försvaret. Foto: Melina Westberg och Marcus Olsson-Åhlén.

Alla bidrar och alla behövs

Blekinge flygflottilj i Ronneby, F 17, kommer att få ett viktigt tillskott i den nyblivna specialistofficeren och fälthållningsledaren Christoffer Foleby. Christoffer brinner för sin yrkesnisch där det gäller att se till att förutsättningarna på flygfältet är de bästa tänkbara för start och landning. Men också för att ta sig an verkligheten, med dess möjligheter och brister, och att handleda och utveckla soldater och rekryter:

– Jag gillar utmaningen att göra det mesta och bästa med det man har, trots att förutsättningarna och förhållandena ibland kan vara tuffa, att använda sin kompetens och att vara påhittig. Jag ser verkligen fram emot att verka som instruktör inom fälthållning. Utan instruktörer får vi inga brukare av vår materiel och

våra fordon. Försvarsmakten är ett jättestort pussel där vi alla är viktiga pusselbitar och där vi behöver varandra!

Myra Galli Janson kommer att bidra med ytterligare en pusselbit. Hon är sjömannen som nu utbildat sig till underrättelseofficer och vänder tillbaka till fjärde sjöstridsflottiljen på Berga för att stödja cheferna i flottiljstaben i planering, genomförande och utvärdering av verksamheten: – Jag gillar att jobba praktiskt, men blir mer utmanad av mer intellektuellt krävande uppgifter. Det finns ett jobb för alla och det finns möjligheter att jobba med nästan vad som helst. Det är det som är det fina med Försvarsmakten!

Charlotte Pettersson

Kamratföreningens årsmöte

Protokoll fört vid årsmöte 7 mars 2019

- Mötets öppnande
Öppnade Ordföranden Hans Hansson årsmötet och hälsade 37 närvarande medlemmar välkomna
- Parentation över avlidna medlemmar
Påkallade Ordföranden en tyst minut för under verksamhetsåret avlidna medlemmar
- Val av ordförande och sekreterare för årsmötet
Valdes Hans Hansson respektive Thomas Ericsson
- Val av justerare/rösträknare
Valdes Lars Ohlsson och Per Olin
- Årsmötet utlyst enligt stadgarna
Fastställdes att årsmötet var utlyst enligt stadgarna
- Fastställande av dagordning
Godkändes dagordningen
- Propositioner, Motioner och fullmakter
Konstaterades att endast inga propositioner, motioner eller fullmakter förelåg
- Protokoll från årsmötet 2018
Godkändes och lades till handlingarna
- Kassörens rapport från verksamhetsåret 2018
Informerades om att ett separat konto för Team A32 Lansen lagt upp med eget PG och Swish. Antal avgiftsbefriade medlemmar är 16 st och betalande är 138 st. Totalt antal 154 st efter rensning i registret.
Upplästes kassarapporten av Per Olin
Godkändes kassarapporten och lades till handlingarna
- Styrelsens årsberättelse från verksamhetsåret 2018
Särskild redovisning av Team A32 Lansen
Upplästes av Ordföranden och godkändes
- Revisionsberättelse för 2018
Föredrogs av Stefan Gustafsson och godkändes utan anmärkningar
- Beviljande av ansvarsfrihet för styrelsen för 2018
firmatecknare, ordföranden och kassören var för sig
Beviljades ansvarsfrihet för styrelsen för det gångna verksamhetsåret
- Verksamhetsplan 2019
- Förslag till verksamhet
Godkändes och lades till handlingarna
- Förslag till budget
Godkändes och lades till handlingarna
- Val av föreningsordförande för verksamhetsåret 2019
Valberedningens förslag föredrogs av Kent Kristiansson
Omvaldes Hans Hansson på 1 år
- Val av styrelseledamöter
Omvaldes Stefan Nordgren (representant för FMTS) t o m 191231
Nyvaldes Patrik Rydell (representant för MHS)
- Kvarstående ledamöter på 1 år
Per Olin, Thomas Ericsson, Jan Hjelm, Kenneth Narstam
- Vakans
Styrelsen fick i uppdrag att utse ersättare efter Bengt-Åke Andersson
16. Val av revisorer samt suppleanter för dessa
Omvaldes revisorerna på 1 år
Stefan Gustafsson
Torsten Nilsson
- Omvaldes Revisorssuppleanterna på 1 år
Ralf Wallander
Lars Eriksson
17. Val av valberedning (två funktionärer)
Omvaldes Reino Pakkonen (sammankallande)
Vakant
18. Fastställande av årsavgift
Fastställdes årsavgiften oförändrad till 150 kr/år
19. Traditionsvård, orientering
Orienterade Jan Hjelm om verksamheten
Svårt för besökande att komma till museet p g a säkerhetsbestämmelserna
20. Veteranfrågor, orientering
Orienterade Ordf om verksamheten
Orienterade Thomas Grevholm bl a om Veterankortet
21. Kamratbladet, orientering
Orienterade Thomas Ericsson, samt lämnade sitt erkännande för redaktionens arbete. Tidningen ges numera ut i helfärg. FKVF har också bytt till ett lokalt tryckeri.
Uppmanades medlemmarna till att lämna in egna artiklar.
Redaktion:
Thomas Ericsson
Stefan Gustafsson
Christian Lövgren
Charlotte Pettersson
Kamratföreningens styrelse
22. Övriga frågor
Informerade Thomas Ericsson om framtagna T-shirts och kepsar, samt möjligheten att bidra till Team A32 Lansen.
Framfördes att första sidan på hemsidan kan upplevas som lite krånglig. Webmaster ser över detta.
23. Mötets avslutande
Avslutade Ordföranden mötet och hälsade välkomna till kamratlig middag på Konvaljmässen

Halmstad 190307

Vid protokollet
Thomas Ericsson Ordförande
Hans Hansson

Justeras
Lars Ohlsson *Per Olin*

Medverka i Kamratbladet!

Välkommen att bidra med minnen, berättelser och bilder (t ex "Tekniker Svensson med skottkärria vid 1 div 1950") som du vill delge läsrekretsen. Hör av dig till kamratföreningen, kontaktuppgifter finns längst fram i tidningen.

Så betalar du medlemsavgiften

Medlemsavgiften kan antingen betalas på vårt plusgirokonto: 289950-8 eller Swish-konto 123 072 43 44.

Händer i höst

Rundvandring dagens FMTS och MHS H:
4 september

Manusstopp Kamratbladet: 1 november
Filmafton: 20 november

Följ föreningens verksamhet på hemsidan
www.fkvf.se. Där finns också Kamratbladet.

Möte med SMKR – Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund

Undertecknad hade förmånen att få representera vår förening vid detta regionala möte den 9–10 april.

Hela drygt 90 st kamratföreningar av 123 st i Sverige var representerade.

SMKR står för kostnaden för detta möte.

Min uppfattning är att det är viktigt att närvara vid dessa möten, då det ges information och tips till föreningarna av allehanda slag.

Mötet inleddes med respektive försvargrensvisa föredragningar om status och framtida läge. Framför allt ekonomi, vilket ser ljust ut.

Ett par saker som jag bedömer är viktigt för oss, är tips och idéer om rekrytering. Likaså information om olika bidrag som föreningarna kan söka, både inom och utom respektive kommun. Likaså knyts massor med kontakter med de andra föreningarna.

Avslutningsvis begärde jag, och fick tid för att berätta om Team A32 Lansén. Kanske som en motvikt till att det inte alltid är pengar, som kan tillföra föreningen något. Vi har ju lyckats erhålla en mängd tjänster i samband med vårt projekt, vilket är vårt en hel del för oss.

Det blev stående ovationer för vårt projekt.

Thomas Ericsson

Årets föreningsresa 25 augusti 2019 till F17 Ronneby och Flygvapnets huvudflygdag

Årets föreningsresa kommer att ske med buss till Flygdagen på Blekinge Flygflottilj F17 Ronneby 25 augusti 2019. Reseledare från kamratföreningen.

Avresa Halmstad Arena kl 07.30

Hemkomst Halmstad Arena ca kl 18.00

Senaste anmälningdag 1/8

Anmälan via mail till info@fkvf.se

Resan är fri för betalande medlemmar.

Medföljandepris 150 kr, vilket inbetalas på föreningens plusgiro 289950-8 alternativt Swish 123 07 24 344. Skriv: resa+ditt namn

Välkommen!

Försvarsmaktens
tekniska skola

Militärhögskolan
Halmstad

Flottiljområdets
Kamrat- och Veteranförening